

stranskim uspehom je društvo vsekakor lahko zadovoljno.

Razbor pri Slovenjgradcu. Tudi pri nas imamo tatvine in vlome. Dne 11. t. m. je bilo vlomljeno pri belem dnevu na Urški gori št. 22 v cerkevno klet. Trije do štirje lopovi so se splazili po strelovodu na podstrešje ter od tam iztrgali več vrat, da so prišli do zlahtne kapljice ter do masti, pojedli in odnesli kake 4 kg masti in 20 litrov vina. Cerkev se je lepo pokrila, za kar je skrbel naš cerkveni ključar Knez Franc in pokazal veliko požrtvovalnost. Bog povrni vsem, ki so pomagali!

Št. 113 v Slov. gor. Dne 12. avgusta tega leta smo k zadnjemu počitku spremili našega daleč na okoli znanega posestnika in tesarja Matija Rošker-ja. Pokojni je bil vsled njegove delavnosti povsod priljubljen, kar je značilno mnogoštevilni pogreb. Č. g. kaplan je ob odprtem grobu v ganljivih besedah omenil, da je pokojni opravljal svoj težki poklic zvesto in z velikim veseljem ter se tem koristil sebi kakor tudi svojim bližnjim in si s tem pridobil ljubezen. Ni pa pozabil poleg tega skrbeti za svojo dušo, ker se je udeleževal v apostolstvu mož mesečnega obhajila. Opominjal nas je na medsebojno ljubezen. Domači pevski zbor mu je pri hiši žalosti kakor tudi pri odprtem grobu zapel ganljive žalostinke v slovo. Pokojnemu Matiju bodi zemljica lahka! Zeni, otrokom in sorodnikom pa naše sožalje.

Sv. Barbara v Slov. gor. Občinski odbor občine Korena je v svoji seji dne 9. t. m. soglasno imenoval za častnega občana č. g. župnika Josipa Potočnik za njegove zasluge za občino in župnijo. Ob priliki dvajsetletnice mašništva.

Sv. Barbara v Slov. gor. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo priredi na Jernejevo nedeljo dne 30. avgusta t. l. srečolov z bogatimi dobitki v gostilni tovariša Kirbiš. Ker je to mlado društvo potrebno raznega orodja za slučaj nesreče, se prosi cenjeno občinstvo in tovariška društva, da nas posetite.

Sv. Trojica v Slov. gor. V nedeljo 9. avgusta smo ob veliki udeležbi izročili hladni zemlji truplo velike trpinke Marije Irgolič, ki je z Jobovo potrpežljivostjo prenašala svojo hudo bolezen — vodeniko. Bila je skoro dve leti težko bolna in le smrt jo je rešila trpljenja in ji odprla vrata k svojemu Bogu, po katerem si je ves čas tako silno želela. Naj počiva v Bogu njena plemenita, težko preizkušena duša!

Sv. Ana v Slov. gor. Žalostno so peli zvonovi dne 22. julija, ko smo spremljali k večnemu počitku rajno mater Terezijo Jug. Kdo bi nje ne poznal, te dobre blage žene Bučove Treze. Bila je dobro znana po vsej Anovski in še po sosednjih župnijah kot dobra krščanska žena. Kako priljubljena je bila, je vsem pričal njen veličasten pogreb, katerega so se udeležili ljudje iz cele Anovske župnije, in obilni venci, kateri so ji bili poklonjeni. Skoraj nobeno oko ni bilo brez solz, ko je govoril pri njenem odprtem grobu v ganljivih besedah domači č. g. župnik in poudaril: Kje bi našel tako srčno ženo. Živela je kakor usmiljena sestra. Bila je v pomoč zlasti ženam-materam in otrokom. Nobena hiša ji ni bila preskromna, nobena noč pretemna, nobena pot ne predolga in ne pretežavna, da bi ona ne bi šla in ne bi pomagala bolnikom, ako so jo klicali.

Št. Janž na Dravskem polju. Katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 23. t. m. v svrhu Finžgarjeve proslave znano kmečko dramo »Divji lovec.« Ker so vse Finžgarjeve igre, ki so jih pri nas igrali, dobro izpadle, je upati, da bo pri tej igri uspeh še večji, ker se igralci vneto pripravljajo in je zanimanje med ljudstvom zelo veliko. Posebno

so vabljeni naši sosesje, ki se sicer redko po-kažejo v našem domu! Začetek ob 3. uri.

Osluševci. V četrtek, dne 6. avgusta je zatisnil svoje trudne oči daleč na okrog poznani Tomaž Korpar, posestnik in kovaški mojster v Osluševcih. Ako bi bila božja volja, dosegel bi čez par mescev lepo starost 83 let. Pokojnik je bil znana osebnost v celém okraju, marljivo se je udeleževal v javnem življenju, tako pri občini, kjer je bil dolgo vrsto let odbornik in svetovalec, pri šoli kot šolski ogleda, nadalje je bil član načelstva Skupne obrtne zadrage pri Veliki Nedelji, skoraj štiri desetletja pa član načelstva Ljudske posojilnice v Ormožu; zadnjih 20 let pa kot načelnik istega zavoda. Kot kovaški mojster je izučil nešteto obrtnega naraščaja, tako iz domačih krajev kot iz sosedne Hrvaške. Svojtčas je sodeloval pri bivši SLS, bil dober znanec dr. Korošca, prof. Vesenjaka, Žebota in drugih. Običajno je predsedoval vsakemu zborovanju SLS v svojem okolišu ter nastopal tudi kot govornik, za kar je imel kot priprost človek izreden dar. V vsem svojem življenju je bil odločen krščanski mož, naročnik Slovenskega Gospodarja in raznih nabožnih listov, v katerem duhu je tudi svojo številno družino vzgojil. Njegov pogreb je bil prav lep, udeležilo se ga je med drugim celotno načelstvo Ljudske posojilnice v Ormožu in številno ljudstvo. Na njegovem domu se je pokojnika spominjal z izbranimi besedami domačin g. Joško Lah, kateri mu je govoril kot sorodnik, sovaščan ter zastopnik občine in Okrajne posojilnice. Ob grobu se je od svojega prijatelja poslovil domači župnik č. g. Zadravec, kateri je opisal pokojnikovo življensko pot, nečak č. g. župnik Erhastič je enako našteval vrline pokojnika. Blagemu možu bodi domača zemljica lahka.

Velika Nedelja. Na zelo tragičen način je končal svoje življenje vsem starejšim spodnještajerskim kmetom in gospodarjem dobro poznani »Vičanski Škerlec«. V torek zjutraj, 11. t. m., so ga našli domači v njegovi spalnici obešenega. — Tukaj pri nas je letos precej dobra sadna letina. Žalibog, da sadje nima primerne cene, kakor n. pr. lansko lto. Velikokrat so si ljudje sami krivi slabih cen, ker takorekoč naravnost silijo razne prekupčevalce in mešetarje s svojim sadjem. Res je splošna denarna kriza, tako da mora sedaj človek resno misliti, kje bo vzel denar za davke, kajše za druge potrebe, pa vendar se morda izplača s sadjem malo počakati za en dinar ali še mogoče več pri kilogramu. Hodijo pa danes okoli za sadjem taki mešetarji, katerim je poznanje sadja španska vas, kateri gledajo samo na to, kako bi zamogli na tuji račun masno zaslužiti. Ko pogodijo sadje, obljubijo še sicer prav lepo ceno, ko pa je blago na kolodvor postavljeno, se izgovarjajo, da je cena padla in plačajo dosti manj. — Kmetje, ne nasedajte takim ljudem ter sploh ne sklepajte nobenih kupčij brez are in pismene pogodbe.

Buča. Umrla je pri nas in bila slovesno pokopana v nedeljo, 16. avgusta daleč na okrog znana Kladovšekova mama, mati č. g. župnika iz Kamnice pri Mariboru, Franca Božiček. Dosegla je starost 73 let in je obhajala leta 1923. zlato poroko. Veliko let je vrla in nad vse marljivo gospodinjila na prijaznem in po gostoljubnosti znanem Kladovškovem domu na Jagrovcu. Kot gospodinja je bila skrbna, delavna, darežljiva za reveže, pa je tudi kot mati vzgojila sina duhovnika in dve hčerki, ugledni gospodinj. Drugi sin Joško, ki je bil določen za gospodarja na domu, je izginil v ruskem ujetništvu. Na Kladovškovini gospodinj hčerka Pepca; blagopokojna se je kmalu po vojni preselila s svojim dobrim in uglednim možem bliže farne cerkve, da si je potlakala s pogostejšimi obiski cerkve, s darovi za cerkvene potrebe in sploh s dobrimi deli pot v večno, srečno večnost. Blagi Kladovškovi mamici ostani med vsemi, ki

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC

» to
znamko

**Dobi
se
v le-
karnah**

» to
znamko

**Vzemite
z plom-
birani-
zavoij**

**Zares proizvedeno ugodno sredstvo
za čiščenje krvi, želodca, črevesja.**

Proizvaja lekarna Bahovec, Ljubljana

so jo poznali, časten ter hvaležen spomin, vsem žalujočim preostalih naše iskreno sožalje!

V Sv. Rupertu nad Laškimi je pri mlatičih nava-da, ki jo imenujejo »klepati metlo«. Mlatiči ene hiše pošljejo sosedovim mlatičem na škedenj metlo, ki je sestavljena iz toliko cvetnih šopkov, kolikor je tam mlatičev; v šopek je uvezana smodka ali zavitek cigaret; obenem s tako »metlo« se pošlje kolač belega kruha ali potice, in štefan pijača. Taka »metla« se seveda z veseljem sprejme, a pošiljatelj pričakuje, da jim tudi sosedovi enake vrnejo! Doslej bi ne bilo na tej mlatiški navadi, ki obremenjuje le gospodarja, nič hudega; a hudo se začne, ko mlatič ali iz porednosti in nagajivosti, dandanes tudi iz surovosti pošljejo metlo iz kopriv, ki jo najbolj nagel mlatič nenadoma vrže sosedovim na pod ter jo takoj odkuri, kar ga pete nesejo. Kajti če ga »obdarovani« mlatiči ujamejo, je prinesitelj metle siromak: s slamnatimi poveži mu zvežejo roke, v katere mu položijo koprivaste metlo, na hrbtu tako trdno, da si ne more pomagati, ampak mora sramotno odkuriti s svoje metlo. — Minuli teden je tukaj med dvema hišama radi koprivaste metle prišlo vsled lahkomišljenosti na eni strani, vsled surovosti na drugi strani, da krvavega poboja; sedaj zdravnik v štorah živa raztrgane prevroče glave, orožniki preiskujejo in zapisujejo, sodnik v Celju pa bo s precej trde metlo v špekamri poučil mlade nagajivce, da je metla določena in namenjena za pometanje sp- ne pa za človeške butice!

Planina pri Sevnici. V noči na soboto dne 8. avgusta je pri g. Josipu Plementašu, trgovcu na Planini, še doseďaj iz neznanega vzroka začelo goreti na podstrešju. Domačini so takoj prihiteli na pomoč ter pričeli gasiti. Pred vsem moram na tem mestu pohvaliti planinsko gasilno društvo, ki je bilo s svojimi požrtvovalnimi člani in s svojo brizgalno takoj na mestu; izkazali so se zelo disciplinirani in s tem pokazali, da se zavedajo svoje važne naloge. Dasi ravno so ogenj kmalu pogasili, je škoda precejšnja, ker se je pri razdiranju podstrešnih tal in pri polivanju s vodo pokvarilo mnogo blaga. — Koncem tega meseca bo dovršeno popraviljanje hotela »Pintara«. Opremljen bo s mnogimi modernimi napravami, čimer se bo omogočilo letovištarjem, kakor tudi drugim tujcem, nuditi poleg lepega kraja samega in nad vse sčravega sraka, še velike udobnosti.

Obrtniški vestnik.

Odklanjamo ločene zbornice.

V nedeljo dne _____ bodo v Ptuju rovali štajerski obrtniki o tem, ali so za skupne ali za ločene zbornice. Prav je, ako ob tej priliki tudi mi povemo svoje napravljanje stališče o tem vprašanju.

družne ideje na tem polju, ampak prosimo banovino in državo za krepko pomoč iz svojih trošarinskih dohodkov na vino, ki znašajo letno nad 1000 milijonov Din. Pred leti je prišla filoksera v gorice, na trs; danes pa gospodari v kleti. Z državno pomočjo smo se rešili prve, pa smo zašli v drugo. Upam pa, da se bomo s požrtvovalnim delom in s pomočjo države, rešili tudi i druge krize.

Prodaja svežega grozdja pri nas še ni vpeljana. Toda začeti bo treba, ker je sigurno, da bo tudi ona pomagala lajšati vinsko krizo in če tudi bi prodali samo one množine namiznih vrst, ki jih imamo za sedaj že na razpolago.

Po mojem mnenju naj bi tvorile vse tri točke v zvezi med seboj in z državno pomočjo — podlago za izhod iz naše vinske krize, ne glede na druge nič manj važne ukrepe, kakor n. pr. glede znižanja trošarine itd.

*

Rešimo našo živinorejo!

Piša kmet iz Sv. Jurja ob juž. žel.

Mi kmetje smo hvaležni »Slov. Gospodarju«, ki se je v 32. številki tega letnika tako odločno zavzel za interese nas kmetov, ko je zahteval ureditev cen živini. S tem je »Slov. Gospodar« zopet dokazal, da je še vedno to, kar je zmiraj bil: prijatelj slovenskega kmeta. Kadar je treba, da se pokaže velika krivica, ki se dela kmetu, takoj »Slov. Gospodar« dvigne svoj glas.

Pri živini pa se nam kmetom dela res krvava krivica. Če ženem vole ali kravo ali sploh kako živinčce na sejnem in se mi ponuja tako sramotno nizka cena, ne vem, ali naj bi se sramoval ali jezil. Človek bi se skoraj razjokal od sramu in jeze. Ko prebiram »Slov. Gospodarja«, pazno zasledujem cene, ki jih prinaša o živini. Upam in upam, da se bodo dvignile, pa padajo od dneva do dneva. Kam pridemo, je v zadnji številki našega lista vprašal kmet od Sv. Marjete na Pesnici, v svojem izvrstnem članku. Kam pridemo, vprašam jaz, in sicer s posebnim ozirom na živinorejo.

Mi Slovenci smo predvsem živinorejci. Radi naših zemljiških in podnebnih prilik smo prisiljeni, da se predvsem pečamo z živinorejo, ki je naša glavna kmetijsko-gospodarska ponoga. Zadanja leta smo v tej panogi res napredovali. Izboljšali smo si pasmo in obračali večjo skrb travništvu. Zredili smo veliko število klavne živine in tudi plemenske živine. Sedaj pa je vprašanje, kam s to živino? Strokovnjaki so nas učili in bodrili, naj povzdignemo živinorejo ki nas bo gospodarsko rešila. Dvignili smo živinorejo, gospodarsko pa pri tem propadamo.

To je tisto veliko nezoglasje, ki se človeku zdi skoro neverjetno: živine dovolj — gospodarstvo pa dol! Tukaj mora država poseči vmes. Pošiljala nam je strokovnjake, ki so nas kritizirali, da nismo razumni živinorejci. Poslušali smo jih ter po njihovih navodilih in nasvetih ravnali. Zdaj smo razumni živinorejci, toda naši žepi so prazni in dolгови nam lezejo na glavo.

kakor uši beraču. Ako se ne bo v kratkem času kaj izdatnega in krepkega storilo, nas bodo uši, to se pravi, dolgovni uničili.

Čital sem v časnikih, da je glavni odbor Kmetijske družbe v Ljubljani v svoji seji 10. julija razpravljal o težkem položaju kmeta ter o tem poslal g. banu posebno vlogo. V tej vlogi se navaja, kako nizke so cene živini, žitu in vinu, ako se vse to kupuje pri kmetu, kako visoke pa so cene mesu pri mesarjih, kruhu pri pekih in vinu po gostilnah. V vlogi se izjavlja: »Jasno je, da je treba v najkrajšem času kmetu pomagati, da ne bo prepozno.« Kot od pomoček navaja glavni odbor Kmetijske družbe, da se strogo izvaja zakon o urejevanju in maksimiranju cen, da se odpravi oderuštvo. Kar se tiče živine, se priporoča, naj se dovoli nadrobna prodaja mesa kmetovalcem, oziroma njih zadrugam na stojnicah poljubno v mestih in trgih in industrijskih središčih tudi po obrtno izvežbanih osebah.

Jaz pa mislim, da to ne zadostuje ter da s tem širšim krogom kmetov ne bo pomagano. Kar nas more rešiti, je ureditev in določitev cen živini na način, kakor smo čitali v »Slov. Gospodarju«. Pod gotovo mero cene ne bi smele pasti in živina se ne bi smela prodajati. Država je uredila cene pšenice. To ceno morajo kmetje dobiti. Naj se slično postopa tudi pri živini. Ta zahteva je tembolj pereča, ker je letos bilo malo krme. Cena krmi je visoka in bo postala nedosegljivo visoka. Cene živine pa so nizke in dnevno padajoče. Tako mora živinorejec propasti. Rešimo torej našo živinorejo!

*

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v petek, dne 14. avgusta so pripeljali špeharji 27 komadov zaklanih zvinj. Svinjsko meso je bilo po 13 do 14, slanina 13 do 16. Kmetje so pripeljali 4 voze sene po 85 do 90, 3 voze stave 75 do 80, 4 voze slame po 55 do 60, 7 voz kumaric in zelja 0.50 do 1.50, zelje (glava) 1 do 3 Din. Pšenica 2 Din, rž 1.50, ječmen 1.50, oves 1 do 1.25, koruza 1.50, fišol 2 do 2.50, luščeni grah 10 do 12. Kokoš 39 do 40 Din, piščanci 18 do 55, raca 15 do 25, gos 35 do 45, guran 50 do 65. Buče (komad) 1 do 2, gobe 1 do 2, borovnice 1.50 do 2, maline 3.50 do 4, grozdje 8 do 12, hruške 3 do 5, jabolka 4 do 5, breskve 1.50 do 2, Mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, sirovo maslo 28 do 36. Jajca 0.75 do 1, med 12 do 20.

Mariborsko sejsko poročilo. Prignanih je bilo 20 konjev, 15 bikov, 264 volov, 322 krav in 27 telet. Skupaj 648 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu so bile sledeče: debeli voli, 1 kg žive teže od 5 do 6, poldebili voli 3.75—4, plemenski voli 3.50 do 5, biki za klanje 3—4, klavne krave debele

Pri astmi in boleznih srca, prsi in pljuč, rahitizu in škrofulozi, povečanju ščitne žleze in postanku golše je uravnavna delovanja črevesja z uporabo naravnih »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opažali pri ječčnih, da v začetku boleznih porajajoče se zapreke ponehavajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak bolnik boji. — »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

3.50—5, plemenske krave 2.75—3.50, krave za klobasarje 2—2.75, molzne krave 3—3.50, breje krave 3—3.75, mlada živina 4.50—8, teleta 6—7 Din. Prodanih je bilo 422 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 51 komadov, za Italijo 55 komadov.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih: 213 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari, komad 50 do 70 Din, 7 do 9 tednov stari 90 do 130 Din, 3 do 4 mesece stari 150 do 200 Din, 5 do 7 mesecev stari 300 do 400 Din, 8 do 10 mesecev stari 420 do 500 Din, 1 leto stari 560 do 750 Din, 1 kg žive teže 6 do 8 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 120 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 14—16, volovsko meso II. vrste 10 do 12, meso od bikov, krav, telic 6—8, telečje meso I. vrste 13—25, telečje meso II. vrste 8—16, svinjsko meso sveže 12—24 Din.

*

Nekaj o razvoju pisma.

Zgodovina trdi, da je pisala prvo pismo perzijska kraljica Atossa, hčerka Kyra in mati perzijskega kralja Xerxa. Tudi v sv. pismu Starega zakona se že omenjajo pisma.

Najstarejša zgodovina starega Rima je bila napisana na platno. Pisma germanskega severa so bila pisana na ribje spodnje čeljusti. Navada, pisati na voščene tablice, se je ohranila od rimskih časov do prejšnjega stoletja. Pri divjih narodih najdemo še danes pisma iz palic in volov in to predvsem pri zamorcih. V srednjem veku je pisanje pisem napredovalo le neznatno. Branje in pisanje je bilo malo razširjeno in pergament (oslovska koža) je bil drag. Pergament je dobil ime od mesta Pergamos v Mali Aziji, kjer je zbral Eneas II. v drugem stoletju knjižnico in se je poslužil kož od jagnjet, koštrunov in koz, katere je pustil popisati. Pozneje so jemali v Nemčiji telečje kože, na Španskem ter v Italiji pa ovčje kože. Šele iznajdba cenene papirja iz starih cap je pripomogla pisanju pisem do hitrejšega razvoja in napredovanja.

V starih časih so zalepljali pisma s pečati iz zemlje ali voska. Ko je znani rimski govornik Cicero zagovarjal Flaccusa, je predložil pismo, ki je bilo zaprto s pečatom iz azijske pečatne zemlje. Kako zelo je bilo v starem veku v običaji navaditi pečenje, je razvidno iz množine dragocenih pečatnih prstanov. V srednjem veku naletimo na odprta in zaprta pisma. Pri zaprtih pismih je bil pečat iz voska pritrjen na pismo; na odprto pismo pa je bil pečat samo obešen. Zapečaten pisma so še spravili v vreče in te jih zašili.

Šele v sredini 16. stoletja se pojavi pečatni lak. Francoski trgovec se je vrnil iz indijskega potovanja in je napravil doma po kitajskem receptu pečatni lak. Vosek in pečatni lak je pa treba segreti in to je počasno in neprijetno. Posluževali so se za pečenje tudi oblatov, katere so rdeče pobarvali in jih je bilo treba pred uporabo pečenja le omočiti.

Pred iznajdbo kuverte so pismo le skupaj zložili. Ker se je pa pismo med prenosom omazalo, so zavijali pisma na

odlične osebe še v drug papir. Šele v 19. stoletju je začel knjigotržec v angleškem kopališču Brighton izdelovati kuverte.

V 17. stoletju se je moral podati oni, ki je hotel odposlati pismo v Pariz v ulico sv. Jakoba in plačati osebno potnino. Ime odpošiljatelja so vpisali v posebno knjigo. Francoski kralj je imel tedaj dve ljubici in jima je hotel skrivaj pisati, da bi ušel nadzorstvu kardinala Mazarina. Ker ni osebno plačal poštnine, mu je vrnila pošta pisma. Kralj se je pritožil v ostrih izrazih radi pomanjkljivosti pošte in grofica Longueville je prva svetovala, naj se prodajajo onim, ki pisma odpošiljajo oblati kot znamke. Na ta način je bila poština plačana naprej in odpošiljatelj se je moral samo potruditi na pošto, kjer je moral navesti svoje ime. Kmalu za oblati je sledila iznajdba prave pisemske znamke ter pisemskih nabiralnikov. Nedovoljena ljubezen francoskega kralja je znatno povspešila razvoj poštinih razmer.

*

Prvi dekl. tabor v Prekmurju

Ni imel prednikov, pa je bil tako veličasten, kakor imalokateri v Sloveniji. Dostojen je bil svojega visokega cilja: proslave efskega jubileja. Osnova njegova je bila religiozna, to med drugim posvedočuje 3000 svetih obhajil, ki se jih je v nedeljo in prejšnji dan, na Marijin praznik, prejelo v Črenšovcih. Na nedeljski tabor so prispele v tisočih mladenke iz celega Prekmurja, ni je bilo katoliške župnije v Slovenski Krajini, ki bi ne bila poslala v Črenšovce večjega ali manjšega števila mladenk. Prisle so tudi zastopnice krščanskih dekliskih organizacij iz Ljutomera, Sv. Križa in Veržej, kojih prihod je zbudil med prekmurskimi tovarišicami veliko radost kot dokaz vzajemnosti med krščanskimi društvi to- in onstran Mure.

Program slavlja se je začel izvrševati ob 10. uri. Članica Marijine družbe Jerebič Agata je v prisrčnih besedah pozdravila govornika, ki sta dospela iz Maribora.

Ko je preč. g. kanonik Časl stopil na prižnico, je bila črenšovska cerkev, ki je največja v Prekmurju ter more sprejeti gotovo nad 5000 ljudi, nabito polna; veliko ljudi je moralo ostati zunaj. Skofijski voditelj Marijinih družb je z navdušenimi besedami proslavljal Marijo kot vzornico in zaščitnico mladine. Slovesno sveto mašo je daroval g. Jerič, dekan iz Dolnje Lendave. Med cerkvenim opravilom je padel blagodejni dež, katerega so ljudje z veseljem pozdravili radi velike suše, ki je zavladovala v Prekmurju. Posebno zadovoljivo je bilo opaziti na obrazih mladenk, kojih shod je prinesel dolgo in težko zaželjeni dež. Ker je dež padel naprej, ni bilo izvenccerkvenega zborovanja, marveč je predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec imel v cerkvi nagovor na mladino. Poudaril je veliki pomen Marijinega češčenja za mladinsko vzgojo, ki ne more prospevati brez vzvišenih idealov, kateri so oličeni v Materi božji. Naše kršč. mladinske organizacije so najjačja obrana zoper razširjenje pogubonosnega materializma, ki vodi v versko brezbriznost in v brezboštvo. Sv. Oče, ki s tako vztrajno in junaško vneto brani pravice in svobodo katoliških prosvetnih in vzgojnih društev, nam daje svetel zgled in krepko pobudo za požrtvovalno delo na polju krščanske prosvete. Prosveta, ki jo mi širimo zlasti med mladino, je narodna, slovenska, prošinjena z duhom jugoslovanskega bratstva. Popoldne je bil sestanek deklet v obširnem Domu, kjer je bilo veliko število mladenk gostoljubno pogostenih. Dr. Hohnjec se je zahvalil vsem krajevnim činiteljem, ki so pripomogli k temu, da je bil prvi dekliski tabor v Prekmurju tako sijajen. Nato naglašuje skladnost med delom naših prosvetnih organizacij in Katoliško akcijo, ki jo Sv. Oče tako nujno priporoča. Pojasnjuje mladenkam, kako je vsaki izmed njih mogoče delovati v smislu ciljev Katoliške akcije. Mladenka Plej Marička iz Črenšovcev se s krepkimi besedami zahvali vsem udeleženkam na hodu, zlasti govornikom. Voditelj prekmurskih Slovencev g. Klekl, ki se je največ trudil za sijajen potek dekliskega tabora, je pozdravil udeleženke in prireditelje ter nato prebral brzojavne pozdrave, ki so prispeli od raznih strani, med njimi tudi od Marijine družbe v Ljubljani. — Urednik »No-

vin« g. Kolenc govori v poljudnih besedah o nedostatkih, ki so danes razširjeni med ljudstvom, osebno med mladino, proti katerim je edino zdravilno sredstvo životvorno krščanstvo. Zaključek dekliskega tabora je bila Marijanska procesija, ki se je udeležilo več tisoč ljudi in ki je napravila nadvse veličasten vtis. V nedeljo so naše vrle prekmurske mladenke pokazale v Črenšovcih, kakšnega duha so in kakšnega srca.

*

DEKLETA V POSAVJU

Čim bolj se bliža čas dekliskega shoda v Rajhenburgu v nedeljo, 30. avgusta, tem večje je zanimanje deklet v Posavju za ta njihov shod. Vseposodi se vršijo priprave, da bo udeležba tem večja in shod tem veličastnejši. Gre za proslavo Marijinega jubileja, gre za mladinsko vzgojo, ožerjeno in oživljeno z našimi krščanskimi ideali. Ob 10. je cerkveni govor preč. kanonika ČASLA, skofijskega voditelja Marijinih družb. Na zborovanju zunaj cerkve po sv. maši bo govoril dr. HOHNJEC. Dekleta skrbite, da bo udeležba najobilnejša! Dobrodošla tudi sestre iz sosedne Kranjske!

*

Tabori naših fantov.

Št. Peter pri Mariboru. Fantje šentpeterski se pridno pripravljajo za tabor, ki se vrši v nedeljo, dne 30. avgusta. Pa menda tudi fantje iz drugih župnij ne zaostajajo za njimi. Spored fantovskega tabora je naslednji: ob 8. uri zjutraj odhod iz Maribora k Sv. Petru, zbirališče pri šolskih sestrah v Melju. Šentpeterčani gredo z godbo naproti do moje župnije. Nato odhod na Gerco, kjer bo ob pol 10. pridigoval č. g. prof. Živornik. Nato slovesna služba božja. Med mašo bo prepeval moški pevski zbor od Št. Janža na Dravskem polju. Takoj po službi božji odhod na zborovalni prostor pred župno cerkev. Na zborovanju govorijo: Jerebič Fr., podravnatelj Zadrufne gospodarske banke, dr. Jeraj in Gerlič in zastopniki posameznih župnij. Popoldne ob dveh se večerice, nato pa športne tekme. Zmagovalci prejmejo lepa darila. Pri celi slovesnosti sodeluje tudi priznana šentpeterska banda pod vodstvom kapelnika Neuvirta. Torej fantje Slovenskih goric, Dravskega polja in iz Podravske doline na veselo svidenje v nedeljo, dne 30. avgusta.

Fr. Ks. Meško:

Njiva.

L

Kdaj ga je zmotil satan, da si je zaželel tisto njivo?

Resnično, Matija Petek sam ne bi mogel povedati, kdaj. Niti tedaj ne, ko ga je že minila pijanost pohlepa, ko je mislil na njivo že hladno, z nevoljo, in jo je ogledoval že z mrkim, sovražnim očesom. Saj se je tedaj v trenutkih, ko mu je vest govorila posebno glasno in neusmiljeno, sam vprašal zavzet in potrj: »Kdaj in kako me je vendar satan tako zmotil?»

Morda, kadar je gledal, kako jo Pintarič orje? Vsako leto je oral Korenu Pintarič, velik, močen kmet, pošteniak, da v devetih vaseh ne takega. Nekoliko sklonjen je enakomerno, nekako težko, kakor bi se mu zemlja nog oprijemala in bi jih v se vlekla, stopal za oralom. Trdno je oklepal z močnimi rokama nalahko zaviti, od mnogege krepkega prijemanja obdrgnjeni, svetli plužnici. Z odločno roko in samozavestno je krmaril plug, ga potiskal v zemljo, da se je svetlo železo zarezovalo v celino kakor ostro brušen nož v hleb kruha. Ranjalo je brez usmiljenja

in globoko. Mogočne brazde so se valile od njega, kakor bi padale mrtve na stran. Lep prizor je bil ta resni, močni orač. Matija ga je gledal vsakikrat z zanimanjem in veseljem.

Morda ga je zmotil satan tedaj.

Ali takrat, ko se je pravkar zorana, nekoliko vlažna njiva kadila, kakor bi pod brazdami, pod temnimi grudami tlel neviden ogenj? Ko je iz nje puh-telo kakor lahki, prozorni oblaki kadila. Ko je ves zrak dehtel po topli, mehki vlagi — ali takrat?

Res, spominja se, da mu je tedaj včasih bilo, kakor bi ga iz kadečih se razorov in ogonov klicalo: »Pridi! Nasej me, da rodim, rodim!»

Ali takrat, ko je šel Koren za oračem in je z močno roko mogočno vihtel motiko ter tolkel največje grude, da se je potem laže vlačilo? Ali ko je s slamnato sejačo čez njivo korakal, s polnim prgiščem zajemal in enakomerno, z roko na široko zamahovaje sejal, sejal? Morda mu je ob tem mamljivem pogledu zasejal satan v srce prvo poželjivo misel: »Hej, ko bi stopal jaz takole po ti lepi solnčni in sočni njivi! In bi tako iz sejače zajemal in v puhtečo zemljo trosil in sejal, sejal!»

Resnica, tudi tega se spominja, da mu je ob teh mislih roka kdaj kar sama od sebe zamahnila, kakor da že res seje. Zazdelo se mu je tedaj, da se s sejanjem ne bi nikoli utrudil, nikoli se ga naveličal. Sejal

Prav je imel.

Konj in osel sta se pričkala, kdo izmed njiju je imenitnejša žival. Konj je seveda trdil, da je on in da je po celem svetu zelo priljubljena žival. Pa mu je osel odgovoril: »Tvoj ponos je upravičen. Prej ali slej bo avtomobil konja popolnoma izpodrinil — oslov bo pa vedno zadosti na svetu.»

Srečna ura. Sodniki »Kako se pišete?« — Obtoženec: »Ivan Vojškata« — Sodnik: »Koliko ste stari?« — Obtoženec: »Trideset let!« Sodnik: »O blagor mi! Zdaj vidim tridesetletno vojsko na svoje oči!«

Dobro zasohl. V črkalnici na kolodvoru

Za našo deco.

Nesrečni kraljevič.

Kraljeviču se je ta kraj studil. Zato je takoj šel z norcem naprej do bistrre reke.

Kmalu sta pršla v lepo vas s starinskimi mostovi. Okoli nje so bili krasni griči.

Ta kraj je kraljeviču zelo ugajal.

Pristopil je k lepo oblečeni deklici.

»Tu žive ljudje iz Lopovščine«, je rekla. — »Vsi so bolni od utrudljivega mestnega življenja. Kraj je diven. Ali vsi ti, ki prihajajo sem iz mesta Lopovščine, kjer so si nagrabili toliko denarja, niti malo ne čutijo lepote tega krasnega kraja.«

»Pojdiva od tod!« je rekel užaloščeno kraljevič.

Norec je še zbijal šale, češ, da na nebu sijajo vedno isto solnce.

»E, moja lepa kraljevina!« je vzkliknil kraljevič. »Nikoli več ne bom srečen. Bolje bi bilo, da sem ostal v dvoru in da nisem zvedel za tako žalostne resnice. Nikoli bi ne bil verjel, da je svet tako nepopoln. Kaj zdaj?«

Povsod je bilo isto. V enem kraju je manjkalo to, v drugem ono. Nazadnje sta pripotovala do vasi, po imenu Veselo delo. Tu sta bila iznenadena in očarana.

Kraljevič je ostal z norcem tu celo leto, ker se ni mogel ločiti od dobrih ljudi. Pa zgodilo se je še nekaj. Vzljubil je tu deklico, s katero je bil sekal trstenike na bregu bistrrega potočka in pletel košare. Sklenil je, da se ne bo več povrnil na dvor, ampak da jo oženi in da se tu nastani. Norec je napravil isto in dokler sta ženi tkali platno, sta moža delala na polju.

Kraljevič še sedaj upa, da bodo začeli vsi njegovi podaniki živeti po vzgledu kmetov iz Veselega dela, ker niso imeli nikjer tako lepega sira, nikjer niso imeli otroci tako lepih in veselih ličec, nikjer ni bil kruh tako lep in okrogel kakor tu. Žene so prepevale od jutra do večera, ker so bili vsi moški tu kralji in vse žene kraljice.

Konec.

V deželi lenobe.

Poletni solčni žarki so že davno prodrli v Mirkovo sobo. Ptice so zapustile svoja gnezda, da si poiščejo hrane. Čebele so letale pred oknom, iščoč cvetja. Samo Mirko je še vedno spal.

»Mirko, ma! lenuh!« je zaklicala mati z vrta. Mirko je dvignil svojo leno glavo, pa jo je takoj zopet spustil na mehko blazinicco.

Nazadnje je vstal, ker je sam uvidel, da je že preveč pozno. Oblekel se je in šel doli. Tam je prosil mater za kolač, ter, ne da bi jo pogledal, odšel v gozdlič na izprehod. Za šolo je bilo prepozno, ker se je bil pouk začel že pred eno uro.

Dospel je v svoj najljubši kotiček, na svežo, zelno trato krog potoka. Legel je na hrbet, uprl oči v nebo ter se smejal svojim tovarišem, ki so sedeli v šoli.

Naenkrat je začul rahlo šuškanje v travi za seboj. Obrnil se je ter videl jako čudnega človeka. Človeka v zeleni suknjici s križajočimi se rumenimi lisami. Na suknjici so bili našiti gumbi brez vsakega reda, eden tu, drugi tam, ali ne v skladu z gumbnicami. Imel je umazan obraz, lasje so mu bili razkuštrani. Videlo se je, da dvigne jedva noge, tako len je bil.

»Kdo si ti?« je vprašal Mirko, obrnivši se nazaj.

»Jaz sem princ Lenivec iz dežele Lenobe,« je odgovoril.

»Oh!« je vzkliknil Mirko.

»Bi li tudi ti rad tam živel? Ne bo ti treba hoditi v šolo, niti si čistiti obleke. Tudi slušati ti ne bo teba nikogar.«

Mirku je to ugajalo.

»Torej pojdiva,« je rekel princ. In šla sta.

Pa ta človek je tako leno vlačil noge za seboj, da se je zdeto, kakor da bi se sploh ne premikal.

»Ali ne morete malo brže stopati?« je vprašal deček.

»Hitreje?« se je zasmel princ. »Če bi naju videli v naši deželi, da hodiva hitreje, bi rekli, da sva kaj ukradla. Če hodim brže, bi mogel pasti in si portrgati gumb. Da bi si pa potem prišil druge, zato bi moral imeti leto dni časa.«

»Tako je,« je potrdil Mirko, trudeč se, da bi bil potrpežljiv.

Nazadnje sta prispela do pečine. Nad nizkimi vrati je stalo: »Vhod v deželo lenobe.« Še nekaj je čital Mirko, da namreč vsakogar, ki kaj dela, ubijejo.

»Kar se tega tiče,« je pomislil Mirko, »ni mi skrb, da bi me ubili.«

(Konec prih.)

Letovištar. »Ali bi mi hoteli povedati, kako se napravijo mreže za ribe?« Star ribič: »Zakaj pa ne! Napravite precejšnje število lukanj, ter jih zvežite skupaj z vrvičco.«

Zlobna občina. Občina Bereg na Ogrskem je postavila velik lesen križ in zapisala nanj v ogrskem jeziku, da bi svet vedel, kdo je postavil križ: »Naš Gospod Jezus Kristus je bil na križ pribit — ob stroških občine bežeške 8. maja 1877.«

Je bolj imenitno. Dekla pride v trgovino in zahteva za svojo gospo za dva dinarja znamk. »Kakšne pa želite?« vpraša trgovec, »po 50 para ali take po 1 dinar?« »Tega mi gospa sicer ni povedala,« odgovori dekla, »vendar mi dajte take po en dinar, ker naša gospa ne kupuje blaga, ki je po ceni.«

Izrael žaluj! O slavnem dunajskem vseučiliškem profesorju dr. Hyrthu se pripoveduje tole: Oglasi se židovski kandidat po imenu Jeruzalem k zadnji strogi preizkušnji. Mnogo tovarišev židov ga je spremljalo na vseučilišče ter v živahnem pogovoru čakalo zunaj na hodniku pred dvorano, da bi potem čestitali novopostanemu doktorju. A Jeruzalem je znal premalo! Ko je Hyrth to videl, je odprl vrata ter zaklical iz sobe: »Izrael žaluj! Jeruzalem je padel!«

Kopeliščni sluga je nekega dečka potegnil iz vode, nakar se mu je ta zahvalil tako-le: »O, kako sem vesel, da ste mi rešili življenje. Le pomislite, kakšne reči bi pri nas doma uganjali z menoj, če bi bil utonil.«

Že naprej odslužil. Sodnik: »V imenu Njegovega Velikanstva ... vi ste torej oproščeni!« Obtoženec: »Toda bil sem pet mesecev v preiskovalnem zaporu!« Sodnik: »Hm, ne morem pomagati!« Obtoženec: »Prosim, gospod sodnik ... ali smem na ta račun kaj malega ukrasti?«

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani bo praznovala letos 80. letnico svojega obstoja. Ona spada med največje pridobitve, ki jih je slovensko ljudstvo v preteklosti dobilo. Zbornica je last nas vseh, je torej splošna dobrina, ki se nas vseh tiče. Zato ni samo naša pravica, ampak tudi sveta dolžnost, da se za to institucijo zanimamo.

Na najzaprtejšem delu države smo mi Slovenci in radi tega najbolj izpostavljeni močnim gospodarskim konkurentom — Avstriji in Italiji. Če radi tega rabimo tukaj močno skupno zbornico, ki budno pazi na gospodarske interese celote. Del celote — in to važen del — pa je naše obrtništvo. Obrtništvo je imelo tepe čase v preteklosti; val moderne tehnike pa grozi, da ga zlomi, ako se pravočasno ne prilagodi zahtevam novega časa. Ako se hoče obrtništvo ohraniti, potem mora sloneti na dveh temeljnih kamnih in to sta: kvaliteto delo in pravilna zakonodaja. Z dobrim, kvalitetnim izdelkom in se štiti obrtnik sam, a pravilno zakonodaja pa ga štiti oblast. Močna skupna zbornica bo pa imela na zakonodajo vedno večji vpliv, kot ločena zbornica, ki bo potisnjena na stopnjo filijalke.

Poleg pravilne zakonodaje je treba, kot smo rekli, še kvaliteto obrtniške izdelke. Kajti danes se samo dobro blago more z uspehom prodati. Da bo pa izdelek dober, je treba obrtniku izobrazbe. In naša skupna zbornica se je kot pionir prva v državi tega zavedala, ustanovila je zavod za pospeševanje obrti in v kratki dobi žrtvovala v ta namen okrog 1 milijon dinarjev. Poslala je v inozemstvo nebroj mladih, nadbudnih obrtnikov, da se izučijo v vseh obrtniških strokah, tako da bo naš obrtnik izdeloval blago, ki bo lahko tekmovalo v vsakem pogledu z izdelki najnaprednejših inozemskih obrtnikov. One obrtnike, ki se danes tako zavzemajo za ločene zbornice, pa opozarjamo na sledeče: Edina ločena obrtna zbornica, ki danes obstoja v Jugoslaviji in ki je tem obrtnikom za vzor, nima — čudo — niti urada za pospeševanje obrti. Njeno delo je izdajanje obrtnih listov, a obrtno pospeševanje ji je akoro neznano. Obrtni liste pa mora izdajati slej kot prej državna oblast, kot je to pri nas. Radi tega ne uničujmo tega, kar se je poprej izkazalo za dobro. Mi hočemo močno gospodarsko zbornico, ki bo pazila na pravilno zakonodajo in na obrtniško izobrazbo. In v to smer morajo iti stremiljenja obrtnikov in ne za ločene zbornice. Vsak obrtnik, ki je proti šušmarstvu, avak obrtnik, ki je ves vnet za napredek, mora biti za skupne zbornice. Osební prepričani med obrtniki ljubljanske zveze obrtnih zadrug, pa naj naše štajerske obrtnike nič ne motijo. Ti prepričani naj ostanejo tam, kjer so nastali, štajerski obrtniki pa bodo pokazali — o tem smo prepričani, da so res stvarni in pravi obrtniki, ki vedo, da je v skupni zbornici njihovo mesto, ker jim to zapoveduje njihova želja po splošnem gospodarskem napredku in jasna zavest, da je treba iti naprej z duhom časa.

Dr. Klara Kukovec, se je vrnila s študijskega potovanja ter zopet redno ordinira. Krekova ulica 18. 1245

Podpisana Marija Dovnik, posestnica v Visolah pri Slov. Bistrici, hiš. št. 62, se moram najtopleje zahvaliti Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, da mi je takoj po požaru cenila škodo po g. Franjo Zebotu iz Maribora in zastopniku v Slov. Bistrici g. Drago Ulaga ter mi zavarovalnino v kratkem času z malim odtegljajem izplačala. Dolžnost me veže, da moram vsakemu Vzajemno zavarovalnico priporočati, ki edina upošteva sedanje gospodarsko krizo ter pomaga kmetu trpinu, posebno kakor ga obišče nesreča z rdečimi ognjenimi žarki. 1232

Dijaki se sprejmejo v dobro oskrbo in solčno stanovanje. Splavarska 6, Maribor. 1251

Posestniki pozor! Kupi se vsako množino stoječega kostanjevega lesa, tudi na takem terenu, kjer je odvoz nemogoč. Ponudbe pod šifro »Kostanje« na upravo lista. 1252

Poljedelska in gozdarska vzorna razstava v okvirju

**Wiener
jesenskega velesejma**
od 6. do 13. septembra 1931.

Vrtnarska razstava, razstava avstrijskega žita, avstrijski vzorci ječmena. Razstava poljoprivrednih poskusnih zavodov. Razstava reje malih živali. Posebna razstava strojev za mlajenje, strojev za obdelovanje travnikov, strojev za izkopavanje krompirja in repe. Poljedelski stroji in orodje.

Zvezna vinska razstava.

Znatni popusti na tu in inozemskih železnica, na Donavi kakor tudi v zračnem prometu. Nobenega vizuma. S sejmsko izkaznico in potnim listom prost prestop na meji v Avstrijo. — Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmske izkaznice (po Din 50.—) se dobe pri

WIENER MESSE A. G., WIEN VII.

pri avstrijskih zastopnikih v inozemstvu kakor tudi pri častnih zastopnikih Wiener Messe v vseh večjih krajih.

Prodajni hišo ob prometni cesti v dobrodošlo gostilno in trgovino, 14 orolov zemlje z gospodarskim poslopjem in izvozno klavnico. Naslov v upravi lista. 1256

Trgovski učenec. Krepkega in zdravega učenca poštenih staršev, ki bi imel veselje do trgovine s špecerijskim blagom sprejemem takoj. Prednost imajo fantje, ki so dovršili 2. razred meščanske šole ali 2. leti gimnazije, po možnosti, da razumejo tudi nekaj nemščine. Hinko Kreft, trgovina s mešaním blagom, Ptuj. 1255

ZAHVALA.
Po mojem očetu g. Železnik Janes sem dobila od LJUDSKE SAMOPOMOČI V MARIBORU takoj izplačan zavarovalni delež. To društvo priporočam k vstopu vsakomur najtopleje, ker sem se prepričala sama v točen in sigurnem izplačilu. 1253
Ulaga Alojzija, Laško 81.

GRAZER MESSE

od 29. avg. do 6. sept. 1931.

Razstava rjave živine

od 29. avg. do vključno 1. sept.

Razstava svinj

3. sept. do vključno 6. sept.

Glavno zastopstvo izkaznic, bančna poslovalnica Bezjak, Maribor, Gospedska ulica. Ako se ima izkaznica in potreben vizum, za potovanje samo potni list. 1179

DENAR

si prihranite, ako kupite sukno za moške obleke, voleno za ženske obleke, platno za vsakovrstno perilo, svilene rute, srajce, ovratnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“ Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

ZAHVALA.

Za takojšnjo izplačano pripadajočo podporo po smrti mojega moža, izrekam tem potom podpornemu društvu

ZADRUŽNA SAMOPOMOČ V MARIBORU

najtoplejšo zahvalo in priporočam to človekoljubno društvo v takojšen pristop vsakemu, ako se ni njega član.

Studenci pri Mariboru.

Bistrica pri Limbužu.
1248

Obman Liza, l. r.
Rep Marija, l. r.

Nabavite
Vaše
potrebe
za
zimo
pri

**Franc Kolerič, trgovina
Apače**

ZAHVALA.

Za izplačano milostno podporo po umrli Verline Tereziji, izrekamo tem potom društvu

ZADRUŽNA SAMOPOMOČ V MARIBORU.

najtoplejšo zahvalo in priporočam to človekoljubno društvo v takojšnji pristop vsakemu, ako se ni njega član.

Lokavec, dne 10. avgusta 1931.

1247 Jožef in Ana Spindler, l. r.